



2016-11-18

Dnr STYR 2014/455  
reviderad STYR  
2016/1583

## LUNDS UNIVERSITET

Naturvetenskapliga fakulteten

Centrum för miljö- och klimatforskning

### Arbetsmiljöpolicy och rutiner Norunda mätstation

Fastställd av CEC styrelse 2014-05-12. Reviderad 2016-11-25.

Norunda är en enhet inom Lunds universitet, Centrum för miljö- och klimatforskning, CEC.

Vid Norunda mätstation utförs uppgifter för ICOS Sweden, som är en forskningsinfrastruktur för att övervaka och förstå växthusgasutbyten mellan jordytan och atmosfären. ICOS Sweden ingår i ett europeiskt nätverk. Vid Norunda finns 2 personer anställda, som tillhör CEC. Hit kommer också besökande forskare och studenter för att utföra mätningar.

#### Personer med arbetsplats Norunda, anställningen finns vid CEC:

Anställd och **samordningsansvarig**                      Forskningsingenjör Anders Båth, tel. 070-393 2468

Samordningsansvarig har ansvaret att se till att regler och rutiner finns, uppdateras och efterlevs.

Anställd och **ställföreträdande**                      Forskningsingenjör Irene Lehner, tel. 072-  
**samordningsansvarig**    577 8778

#### Personer vid Lunds universitet med ansvar för Norunda:

Arbetsmiljöansvarig för hela CEC                      Föreståndare Henrik Smith, Centrum för miljö-  
och klimatforskning, tel. 046-222 9379

Arbetsuppgifter kring                                      Universitetslektor Maj-Lena Linderson, Föreståndare  
arbetsmiljöfrågor för Norunda,                      ICOS Sweden, Institutionen för naturgeografi på  
delegation från föreståndaren H Smith                      ekosystemvetenskap, tel. 046-222 8407

SPI (Station Principal Investigator)                      Forskningsingenjör Meelis Mölder, Institutionen för  
naturgeografi och ekosystemvetenskap, tel. 046-222  
0378

Skyddsombud    Ekonom Åsa-Katrin Erlandsson, Centrum för miljö-  
och klimatforskning, tel. 046-222 0181

Huvudskyddsombud                                      Forskningsingenjör Erling Jirle, Biologiska  
institutionen, tel. 046-222 4999

SOS Alarm olycksfall, brand	Ring 112
Giftinformation	010-456 67 00
Sjukvårdsrådgivningen	Ring 1177
Polisen (ej akut)	114 14

Verksamhetsbeskrivning	<p><b><i>Vilket arbete utförs av personalen?</i></b></p> <p>Lab arbete: serva och kalibrera instrument, tillverka delar till instrument, torka jord- och växtprover.  Fältarbete: kontrollera och underhålla installationer. Göra nya installationer. Röja väg till installationer.  Mastarbete: Underhålla, serva, installera och kalibrera instrument. Underhålla masten och masthissen.  Transporter med bil.  Kontorsarbete.</p> <p><b><i>Vilket arbete utförs av gästforskarna?</i></b></p> <p>Installation och mätningar i skogen. Installation och mätningar i masten. Installation och mätningar på lab. Kontorsarbete.</p>
Ägarförhållanden för mark och byggnader, underhåll	<p>Avtal skall finnas där detta klargörs.  Markägare: Norunda allmänning. (Allmänningen har <u>inget</u> ansvar för anläggningen. De får inte vidta åtgärder, inom en radie av 1000 m från masten, utan Lunds universitets godkännande.)  Ägare personalhus: Lunds universitet (under utredning)  Ägare labb hus: Lunds universitet  Mastägare: Lunds universitet</p> <p>Snöröjning: Kontakt tas av personalen med snöröjare när snöröjning behövs.  Stormfällan: Personalen kontaktar Allmänningen.  Lunds universitet ansvarar för el, vatten, avlopp och löpande underhåll.  Vid strömavbrott kontaktas elleverantör/elektriker.</p>
Masten, konstruktionen och underhåll	<p>Rekommendation från företaget Ramböll:  Gör en okulär besiktning varje år och det kan lämpligen ske i samband med skyddsronnd.  En ordentlig kontroll av t ex vajrar och bultar görs vart femte år.  En sådan kontroll kan också behövas om det t ex varit en storm och flera träd fallit mot vajrarna.  Dessa kontroller bör en extern konsult göra.  Dokumentation över kontroll skall förvaras hos administrativ chef på CEC och kopia till ICOS Sweden föreståndare och en finns i Norunda.</p>

<b>Säkerhet och hantering av risker</b>	
Räddningsfordon	Räddningsfordon kan komma ända fram till anläggningen. Räddningstjänsten är informerad om mätstationen och dess läge.
Brandskydd Systematiskt brandskyddsarbete	Samordningsansvarig ska ha genomgått brandskyddsutbildning. Alla som vistas på platsen skall ha kännedom om var brandsläckare finns. Brandsläckare finns väl synliga, en vid varje entré, totalt 4 st. Brandvarnare finns i alla rum.

Rutiner vid ensamarbete	<p>Undvik i görligaste mån ensamarbete. Vid ensamarbete gäller följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-En fungerande mobiltelefonförbindelse skall finnas.</li> <li>-Ensamarbete som innehåller farliga moment ska inte förekomma t ex motorsågsarbete, klättring.</li> </ul> <p>Ensamarbete i mörker skall inte förekomma.</p>
Vädret t ex snö, storm	<p>För att undvika att bli instängda av snö eller nedfallna träd eller att skadas av nedfallande träd, ska personalen lämna anläggningen när väderprognosen visar på dessa risker.</p>
Klätterutbildning och hälsokontroll	<p>Innan en arbetsgivare första gången anlitar en arbetstagare för arbete i mast eller stolpe ska arbetsgivaren förvissa sig om att arbetstagaren har genomgått tillräcklig utbildning och har de kunskaper som behövs för arbetet. Med arbetsgivare jämförs i dessa föreskrifter den som anlitar inhyrd arbetskraft för att utföra arbete i sin verksamhet.</p> <p>De som ska klättra i masten ska ha genomgått särskild teoretisk och praktisk utbildning för sådant arbete. De ska dessutom ha genomgått särskild hälsokontroll.</p> <p>Dokumentation på genomförd klätterutbildning och hälsokontroll för personalen skall finnas i original hos administrativ chef på CEC, kopia i Norunda och hos ICOS Sweden föreståndare.</p> <p>Samordningsansvarig kontrollerar att de besökare som skall klättra, har klätterutbildning och har genomgått medicinsk kontroll. Dessutom ska besökare som ska klättra, använda skyddsutrustning.</p> <p>I 3 kap 12 § arbetsmiljölagen läggs ett skyddsansvar på den som råder över ett arbetsställe. Detta skyddsansvar kan bli aktuellt när arbetstagare, som arbetar i master och stolpar, inte är anställd hos den som äger anläggningen eller eljest har rätt att förfoga över den. Det kan i sådana fall vara svårt för arbetstagarens arbetsgivare att kontrollera t ex en trästolpes kondition innan arbete i stolpen påbörjas. Ansvar för att sådan kontroll genomförs ligger därför på den som förfogar över anläggningen och således råder över arbetsstället.</p>
Säkerhet vid mastarbete	<p>Mastarbete: Generell utrustning som ska användas är skyddshjälm med hakrem och fallskyddsutrustning. När så behövs skall skyddshandskar, ögonskydd, skyddsskor och skyddskläder användas. Utrustning för att ta ned skadade ska finnas lätt tillgänglig. För att kalla på hjälp ska arbetstagare i mast vara utrustad med lämplig larm- och kommunikationsutrustning. Larmsändare finns. En plan för omedelbar undsättning av skadad eller hjälpbehövande ska finnas. Verktyg och redskap som används vid mastarbete ska väljas så de är lämpliga för det arbete som ska utföras och vid behov säkrade så att de inte skapar risker genom att falla ned eller på annat sätt.</p>

	<p>Mastarbete får inte utföras där det finns risk för ohälsa eller olycksfall genom okontrollerat is- eller snöras, eller på grund av ogynnsamma meteorologiska förhållanden. Vistelse i mast under annalkande eller pågående åskväder är inte tillåten.</p> <p>Mastarbete får inte bedrivas som ensamarbete. Den arbetskamrat som befinner sig vid marknivå, måste vara tjänstbar och behörig för höjdarbete för att vid behov omedelbart kunna undsätta skadad på hög höjd. När arbete i masten pågår, ska varje person på marken bära skyddshjälm och vara så långt från masten som möjligt för att undvika att bli skadad av fallande föremål.</p>
Mätningar i träden	Arborist skall anlitas när det behövs klättras i träd.
Kemikalier, gas	<p>Kemikalierna skall förtecknas i databasen KLARA. Detta görs kontinuerligt. Samordningsansvarig ansvarar för att kemikalierna blir införda i KLARA. Detta utförs av huvudskyddsombudet Erling Jirle.</p> <p>Det finns ingen giftig eller brandfarlig gas. De cylindrar som finns skall vara fastkedjade. Läcktest skall göras vid varje byte.</p> <p>Brandfarliga kemikalier ska förvaras i särskilda skåp i verkstaden/labbar.</p> <p>Generellt gäller att vid allt arbete där kemikalier förekommer ska var och en vara väl införstådd med den aktuella kemikaliers egenskaper och risker.</p> <p>Personlig skyddsutrustning såsom skyddsglasögon, skyddshandskar och skyddsrock skall användas.</p> <p>Alla flaskor och burkar skall vara tydligt uppmärkta och förvaras på ett för respektive kemikaliers korrekta sätt.</p> <p>God ordning skall hållas i lokaler där kemikalier används och förvaras.</p> <p>Mat eller dryck får inte tillredas eller förvaras där ett farligt kemiskt ämne förekommer.</p> <p>Hud som förorenats skall snarast rengöras.</p> <p>Vid tveksamhet efter kontaminering av kemikalier skall läkare kontaktas.</p>
Information till besökare om säkerhetsrutiner m m	Informationsblad om säkerhet ska delas ut till alla besökare. Det skall även undertecknas av besökaren som intygar att denne har läst informationen. Informationen ska finnas både på svenska och engelska.
Fordon och fordonstransporter	<p>Persontransporter och transport av gods görs med bilen.</p> <p>Tjänstefordon skall alltid hållas i trafiksäkert skick. Regelbunden service på tjänstefordonet skall utföras. Däck ska bytas när mönsterdjupet minskat till 3 mm för vinterdäck och 1,8 mm för sommar däck. Fordonet ska lastas på rätt sätt. Alla trafikbestämmelser ska noga följas.</p>

<p>Maskiner, eldrivna verktyg, motorsåg, inhyrning av arbetskraft</p>	<p>Motorsåg</p> <p>Den som arbetar med en motorkedjesåg eller en röjsåg</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-ska ha genomgått utbildning för den typ av arbete som ska utföras och ha kompetens för arbetet,</li> <li>- ska känna till sågens konstruktion, säkerhetsanordningar och egenskaper i den omfattning som behövs för säker användning i olika arbetssituationer,</li> <li>-ska använda för typen av arbete lämplig arbetsteknik för att undvika ohälsa och olycksfall,</li> <li>-ska se till att skydda sig mot skada från fallande eller flygande föremål, olja, avgaser, buller och vibrationer samt mot skärskador från sågkedja eller klinga.</li> </ul> <p>-Motorkedjesågar och röjsågar skall kontrolleras regelbundet. Kontrollen ska utföras av en person med god kännedom om sågens konstruktion, användning och skötsel.</p> <p>-Sågkedjor och klingor ska under arbetet kontrolleras och underhållas fortlöpande och slitna eller skadade kedjor och klingor ska kasseras, men enstaka skadade s k skärtänder får dock bytas ut.</p> <p>-Om det vid kontroll, tillsyn eller under arbete med en såg upptäcks skada eller felaktighet som kan äventyra säkerheten, får sågen inte användas vidare förrän den reparerats.</p> <p>-Vid arbete med motorkedjesåg ska följande personliga skyddsutrustning användas. Hörselskydd, skyddshjälm, ögonskydd/ansiktsskydd mot skada genom mekanisk påverkan, skyddsskor eller skyddsstövlar och benskydd mot skador från motorsågskedja samt skyddshandskar.</p> <p>-Vid arbete med en röjsåg ska följande personliga skyddsutrustning användas: hörselskydd, ögonskydd, skyddshjälm om röjningsstammarna är högre än 2 m samt skyddshandskar.</p> <p>-Vid arbete med en motorkedjesåg eller en röjsåg ska sågföraren medföra första förband.</p> <p>Arbete med motorsåg/röjsåg får inte ske som ensamarbete. Arbetet får inte heller ske i mörker.</p> <p>Personal som arbetar med denna typ av såg skall ha motorsågsörkort. Kopia på detta intyg skall skickas till ICOS Sweden föreståndare och administrativ chef på CEC.</p> <p>Vid inhyrning av arbetskraft för sågning skall en riskbedömning göras. Riskbedömning av det arbete man avser att hyra in till bör ske i så god tid att specifikationen av den man vill hyra in kan anpassas till arbetet och de risker som arbetet medför.</p>
<p>Avfallshantering</p>	<p>Hushållsavfall läggs i soptunna. Övrigt avfall körs till återvinningsstation i Uppsala kommun.</p>
<p>Latrin</p>	<p>Vid hantering av latrin skall handskar användas och handtvätt ske efteråt. För övrigt skall rekommendationer och instruktioner från <i>Separett följas</i>. Efter att kärlet bytts skall det gamla stå 6 månader innan avfallet grävs ner i jorden. 8 st kärll är i cirkulation.</p>

Möte med djur i skogen	I separat information finns uppgift om hur man går tillväga vid möte med djur. Den informationen ges även ut till besökare på Norunda. I Norunda allmänningsskog finns ett jaktlag. Personalen på Norunda har bra kommunikation med jaktledaren och de informerar varandra löpande om aktiviteter från båda sidor. Allt för att störa varandra så lite som möjligt och för att känna trygghet när personalen är på Norunda. Personalen är t ex inte där under de 1-2 vardagar i första älgjaktveckan då jakt sker på den såten.
Smittorisk och förgiftning genom smådjur	Fästingar kan orsaka borrelia, infektion av TBE-virus med flera sjukdomar. Kontrollera huden och avlägsna fästingar för att minska smittorisken. Se separat information.  Vid huggormsbett skall sjukhus uppsökas. Se separat information.  Geting- och bistick se separat information.  Känsliga personer bör medföra medicin mot allergiska reaktioner. Arbetskamrater skall informeras om överkänslighet och om vilken medicin personen ska använda och var den finns.
Första hjälpen utrustning och utbildning	Första hjälpen utrustning ska alltid finnas till hands på en särskild plats. Den finns i gröna boden till vänster innanför dörren och i kontorsbyggnaden.  Personalen skall ha genomgått första hjälpen utbildning.  Hjärtstartare finns i Gröna boden. Personalen ska ha genomgått utbildning för denna.
Skyddsron	Skyddsron skall göras 1 gång per år. Dessemellan ska avstämningar göras. I denna deltar de anställda i Norunda, ICOS Sweden föreståndare, skyddsombudet, huvudskyddsombudet, fler personer kan delta.
Olyckor och tillbud	Dessa ska omgående rapporteras till samordningsansvarig som är Anders Båth. Han är ansvarig för att skadan omedelbart anmäls vidare inom Lunds universitet.  Om ett tillbud inträffat, men allt gick bra trots allt, så ska detta också talas om för samordningsansvarig, så att man i framtiden kan undvika en olycka. Detta ska också rapporteras vidare inom Lunds universitet.
<b>Lokalerna</b>	
Kök och kontor	Timer på spisen finns.
Övernattningsrum	3 rum med totalt 5 sängplatser finns. Brandvarnare finns i varje rum. Brandsläckare finns. Rummen finns på bottenvåningen.

Bommar till anläggningen. Larm, lås, koder, staket Stöldrisk	För att komma till anläggningen behöver man öppna två vägbommar. När det är någon inne på anläggningen står bommarna öppna. Det finns inget larm, inte heller koder. Masten är omgärdad av ett låst staket, två meter högt. Både labbyggnaden och kontoret är låsta med två lås. Ett av sovrummen och labbrummet har egen ingång och är låsta med vanlig cylinder. Alla låsen, inkl. bommarna, har gemensam nyckel. Maststaketet har separat nyckel. Nycklar finns för utlåning till gäster.
<b>Personaladministrativa frågor</b> <b>Psykosocial arbetsmiljö</b>	
Arbetstid Semester Sjukdom Tjänstledighet Reseräkningar Beställningar Fakturor Friskvård Glasögon för datorarbete	För den anställda personalen se den separata arbetsmiljöpolicyen där personaladministrativa och psykosociala frågor ingår, och den gäller för hela CEC.

Lund 2016-11-25



Henrik Smith  
Föreståndare CEC

### Lagar, föreskrifter och riktlinjer - ett urval

På LU Byggnads webbsidor om arbetsmiljö, finns lagar och riktlinjer förtecknade. Se <http://www.medarbetarwebben.lu.se/anstallning/arbetsmiljo-och-halsa>  
<http://www.hr-webben.lu.se/arbetsmiljo>

#### Lagar och riktlinjer – ett urval

Arbetsmiljölagen SFS 1977:1160

Arbetsmiljöförordningen SFS 1977:1166

Arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS

- Systematiskt arbetsmiljöarbete AFS 2001:1

- Organisatorisk och social arbetsmiljö AFS 2015:4

- Mast- och stolparbete AFS 2000:6

Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling AF

- Användning av motorkedjesågar och röjsågar 2002:2

Lag 2003:778 om skydd mot olyckor

Förordning 2003:789 om skydd mot olyckor

Räddningsverkets föreskrifter SRVFS

Miljöbalk 1998:808

Förordning om kemiska produkter och biotekniska organismer 2008:245

Förteckning över Kemikalieinspektionens författningar KIFS

AFS 2000:04 Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om kemiska arbetsmiljörisker

AFS 2015:4 Föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö

Lunds universitet

Arbetsmiljöpolicy

Arbetsmiljö handlingsplan

Rutiner och övriga beslut rörande arbetsmiljön vid Lunds universitet t. ex

Föreskrift angående barns besök på arbets- eller studieplatsen

Beslut om förbud mot övernattnig i universitets lokaler

Beslut om förbud mot rökning i och i omedelbar anslutning till universitetets lokaler

Beslut om förbud att hysa privata husdjur inom universitetets lokaler

Friskvårdspolicy

Första hjälpen utbildning för anställda Företagshälsovården vid Lunds universitet anordnar.

Riktlinjer alkohol och andra droger

CEC

Arbetsmiljöpolicy och handlingsplan för CEC

Plan för jämställdhet- och likabehandling